

Πώς το αμαρτωλό παρελθόν μας γίνεται ανύπαρκτο

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Δεν είναι δύσκολο να διαπιστώσει κανείς πως η γη μας «στάζει αίμα και δάκρυ». Έως περάτων της οικουμένης και πάντοτε, υπάρχει ο πόνος, η λύπη, η στενοχώρια που συνθλίβουν το πρόσωπο. Αν η Εκκλησία είναι «το ετέρως οράν τα πράγματα», η διαφορετική, δηλαδή, θέαση των πραγμάτων, είναι φανερό πως βλέπει διαφορετικά τον πόνο, τη λύπη, τη στενοχώρια. Μιλά για πένθος, αλλά όχι το πένθος που διαλύει την ύπαρξη, αλλά αυτό που συνέχει την καρδιά ως αδυναμία αλλά και αδιαφορία ν' ανταποκριθεί η ψυχή στην αγάπη του Θεού.

Κατά την αγία Γραφή υπάρχει η «κατά Θεόν λύπη» και η «του κόσμου λύπη» (Β΄ Κορ. 7,10.). Η δεύτερη οδηγεί στο θάνατο, θα λέγαμε στην κατάθλιψη,

στη μιζέρια, στον άκαρπο πόνο. Η «κατά Θεόν λύπη» οδηγεί στη μετάνοια, την κατάσταση, δηλαδή, όπου ο άνθρωπος, αφού κατέβει στην απόγνωση του εαυτού του, πιάνεται από το Θεό, ελπίζει σ' Αυτόν και ανεβαίνει «από το σκοτάδι στο φως», ζώντας πλέον τη Ζωή του Θεού. Σ' αυτή τη νέα ζωή, που έφερε η μετάνοια, ο άνθρωπος, κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, «γίνεται ακίνητος προς το κακό και δεν ξαναγυρίζει στα προηγούμενα αμαρτήματά του, αλλά κι αυτά θεωρούνται σαν να μην έγιναν».

Τότε, κατά τον ίδιο άγιο, «ενώνεται με την αγάπη του Θεού με θαυμαστό τρόπο και καρπώνεται τη γλυκιά και αγία παρηγοριά... Αυτή είναι ανήκουστη για όσους δεν τη δοκίμασαν, γιατί είναι ανείπωτη. Αν κανείς δεν μπορεί να πληροφορήσει για τη γλυκύτητα που έχει το μέλι, εκείνους που δεν το γεύθηκαν ποτέ, πώς άραγε μπορεί κανείς να περιγράψει την ηδονή της ιερής χαράς και της χάρης του Θεού σ' εκείνους που δεν τη δοκίμασαν;» Αντιλαμβανόμαστε ότι η γλώσσα της Εκκλησίας είναι διαφορετική από αυτή του κόσμου, εφόσον εκφράζει μια άλλη εμπειρία.

Η λέξη πόνος, θλίψη, πένθος, αν για την Εκκλησία σημαίνει πνευματικές καταστάσεις που τονίζουν την απομάκρυνση από το Θεό κι άρα την αρχή της μετάνοιας, για τους ανθρώπους του κόσμου σημαίνει το αποτέλεσμα της στροφής στο πριν, που σημαδεύει την ψυχή και προκαλεί τα οδυνηρά αυτά βιώματα. Πασχίζει ο άνθρωπος να ελευθερωθεί από τα λάθη, τις αποτυχίες και ατασθαλίες του παρελθόντος, με τρόπους διάφορους.

Η Εκκλησία προτείνει το πένθος κι όχι την κάλυψη της πραγματικότητας του εαυτού μας. Όμως αυτό το πένθος, που' ναι «κατά Θεόν», φέρνει νέα ζωή κι άρα ανύπαρκτο παρελθόν. Αυτή η εμπειρία είναι όντως ανανεωτική. Μακάρι να έχουμε τη σοφία που μας κάμνει να αποδεχόμαστε με ειλικρίνεια την πραγματικότητα του εαυτού μας και να μετανοούμε, ώστε να φτάνουμε μέσα από το πένθος στην εσωτερική χαρά του Χριστού, έχοντας τη βεβαιότητα ότι αρχίζουμε νέα ζωή – τη Ζωή Του, χωρίς το καταθλιπτικό παρελθόν.

π. Ανδρέας Αγαθοκλέους

Παραπομπές:

[1] Φιλοκαλία, Τ. Δ, Έκδ. Το περιβόλι της Παναγίας, 1987, σ.270.

[2] Ό. π., σ. 271.